

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 27.5.2025 г.
COM(2025) 250 final

2025/0138 (BUD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз за предоставяне на помощ на Австрия, Полша, Чехия, Словакия и Молдова във връзка с наводненията, настъпили през месец септември 2024 г. и на Босна и Херцеговина във връзка с наводненията, настъпили през месец октомври 2024 г.

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото решение се отнася до мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (наричан по-нататък ФСЕС) в съответствие с Регламент (ЕО) № 2012/2002¹ на Съвета (наричан по-нататък „Регламентът за ФСЕС“) за сума в размер на 280 740 903 EUR за предоставяне на помощ на Австрия, Полша, Чехия, Словакия, Молдова и Босна и Херцеговина във връзка с природните бедствия (наводнения), настъпили през 2024 г.

Това мобилизиране на средства е придружено от DEC № 10/2025, с който се предлага сумата от 270 077 316 EUR да бъде прехвърлена от бюджетния ред за резервни средства на резерва за европейска солидарност (наричан по-нататък ESR) към оперативния бюджетен ред на ФСЕС както като бюджетни кредити за поети задължения, така и като бюджетни кредити за плащания.

2. ИНФОРМАЦИЯ И УСЛОВИЯ

2.1 Австрия — природно бедствие в съседна държава: наводнения през месец септември 2024 г.

- (1) На 29 ноември 2024 г. Австрия подаде заявление за финансова помощ от ФСЕС за финансиране на спешни дейности и дейности по възстановяване след наводненията през септември 2024 г.
- (2) Австрия подаде заявление за финансиране от ФСЕС в рамките на срока от 12 седмици след първите щети, причинени от бедствието на 13 септември 2024 г. Заявлението съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 4 от Регламента за ФСЕС. На 6 декември 2024 г. Австрия подаде актуализирано заявление, за да допълни информацията, включена в оригиналния комплект документи за кандидатстване.
- (3) Бедствието е природно, поради което попада в приложното поле на ФСЕС.
- (4) Австрийските органи подадоха заявлението съгласно критерия за „природно бедствие в съседна държава“, както е посочено в член 2, параграф 4 от Регламента за ФСЕС, който постановява, че помощ от ФСЕС може да се мобилизира и за всяко природно бедствие в отговаряща на условията държава, което е голямо природно бедствие и в отговаряща на условията съседна държава. Австрия оценява общите преки щети, причинени от бедствието, на 1711,6 милиона евро. Тази сума представлява 0,38 % от брутният национален доход (БНД) на Австрия през 2022 г. Тъй като същото природно бедствие отговаря на условията за „голямо природно бедствие“ в Чехия, заявлението от Австрия отговаря на условията за финансиране от ФСЕС без определен праг.
- (5) Общите преки щети служат за основа при изчисляването на размера на финансовата помощ от ФСЕС. Финансовата помощ може да се използва само за покриване на основни спешни действия и действия по възстановяване, както е определено в член 3 от Регламента за ФСЕС.

¹ Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ОВ L 311, 14.11.2002 г., стр. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>).

- (6) Австрия е поискала авансово плащане съгласно член 4а от Регламента за ФСЕС. Въз основа на предварителната оценка Комисията заключи, че са били изпълнени условията за изплащане на авансови суми от ФСЕС. Поради това с Решение за изпълнение С(2025) 1124 на Комисията от 17 февруари 2025 г. беше отпусната авансова сума в размер на 10 663 587 EUR. Авансовата сума беше изплатена на Австрия на 3 април 2025 г.
- (7) Между 12 и 16 септември 2024 г. в Австрия имаше изключително високи нива на валежи, които причиниха тежки наводнения. Особено засегнати бяха Долна Австрия, Горна Австрия и Виена. В някои части на Долна Австрия в рамките на пет дни паднаха 300—420 mm дъжд. Цялата провинция Долна Австрия беше обявена за зона на бедствие. Беше необходимо въвеждането на защитни мерки по поречието на река Дунав. В Долна Австрия се наложи да бъдат евакуирани близо 2000 къщи, а хиляди домакинства останаха без електричество, питейна вода и канализация в продължение на дни. Наводненията причиниха пет смъртни случая и 24 ранени в Долна Австрия.
- (8) Австрийските органи не са поискали помощ чрез Механизма за гражданска защита на Европейския съюз.
- (9) Австрия оцени разходите за действия, отговарящи на условията по член 3, параграф 2 от Регламента за ФСЕС, на 394,1 милиона евро и представи разбивка на разходите по видове действия. Най-големият дял от разходите за спешни действия е свързан с възстановяването на функционирането на инфраструктурата и на предприятията в сферата на енергетиката, водоснабдяването и отпадъчните води, телекомуникациите, транспорта, здравеопазването и образованието и възлиза на 277,4 милиона евро. Вторият по големина дял от разходите е свързан с осигуряване на превантивна инфраструктура и предприемане на мерки за защита на културното наследство и възлиза на 75,9 милиона евро. Третият по големина дял от разходите е свързан с временното настаняване и спасителните операции и възлиза на 22 милиона евро. Разходите за почистване на засегнатата от бедствието област възлизат на 18,8 милиона евро.
- (10) Директива 2007/60/ЕО² е изцяло транспонирана в Австрия посредством изменението на Закона за водите (WRG) от 2011 г.
- (11) Към датата на подаване на заявлението по отношение на Австрия нямаше задействана процедура за установяване на неизпълнение на задължение във връзка със законодателството на Съюза, което се отнася до характера на бедствието.
- (12) Австрийските органи посочиха, че обществената инфраструктура по принцип не е застрахована в Австрия. Следователно застрахованите разходи са изключени от допустимите разходи.

² Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения („Директивата за наводнения“).

2.2 Полша — регионално природно бедствие: наводнения през месец септември 2024 г.

- (1) На 29 ноември 2024 г. Полша подаде заявление за финансова помощ от ФСЕС за финансиране на спешни дейности и дейности по възстановяване след наводненията през септември 2024 г.
- (2) Полша подаде заявление за финансиране от ФСЕС в рамките на срока от 12 седмици след първите щети, причинени от бедствието на 11 септември 2024 г. Заявлението съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 4 от Регламента за ФСЕС.
- (3) Бедствието е природно, поради което попада в приложното поле на ФСЕС.
- (4) Полските органи подадоха заявлението по критерия „регионално природно бедствие“, както е посочено в член 2, параграф 3 от Регламента за ФСЕС, което се определя като всяко природно бедствие, което нанася в регион на ниво NUTS 2 на отговаряща на условията държава преки щети, надвишаващи 1,5 % от brutния вътрешен продукт (БВП) на този регион. Полските органи оценяват общите преки щети, причинени от бедствието, на 3,04 милиарда евро. Според Регламента за ФСЕС, когато природното бедствие засяга няколко региона на ниво NUTS 2, прагът се прилага към средния БВП на тези региони, изчислен според дела от общите щети във всеки регион. Преките щети, изразени като процент от общия претеглен регионален БВП на провинциите Dolnośląskie, Opolskie, Śląskie и Lubuskie, са 8,46 %. Тази стойност надвишава 1,5 % от среднопретегления регионален БВП на провинциите Dolnośląskie, Opolskie, Śląskie и Lubuskie.
- (5) Общите преки щети служат за основа при изчисляването на размера на финансовата помощ от ФСЕС. Финансовата помощ може да се използва само за покриване на основни спешни действия и действия по възстановяване, както е определено в член 3 от Регламента за ФСЕС.
- (6) Полша не е поискала авансово плащане съгласно член 4а от Регламента за ФСЕС.
- (7) Между 11 и 16 септември 2024 г. в югозападна Полша паднаха проливни дъждове, които доведоха до наводняването на няколко реки. Най-засегнатите провинции бяха Dolnośląskie, Opolskie, Śląskie и Lubuskie. Впоследствие бяха наводнени близо 10 600 жилища и над 2000 селскостопански сгради. Над 200 000 души бяха пряко засегнати от бедствието. Много на брой предприятия бяха принудени временно да преустановят или значително да намалят дейността си, което доведе до значителни финансови загуби.
- (8) Полските органи поискаха помощ чрез Механизма за гражданска защита на Европейския съюз. Нуждите включваха дезинфектанти, влагоабсорбатори, гумени ботуши, ръкавици и ваксини. Беше получена помощ от Белгия, Дания, Германия, Литва, Словения, Швеция, Австрия.
- (9) Полша оцени разходите за действия, отговарящи на условията по член 3, параграф 2 от Регламента за ФСЕС, на 2 755,2 милиона евро и представи разбивка на разходите по видове действия. Най-големият дял от разходите за спешни действия е свързан с възстановяването на функционирането на инфраструктурата и на предприятията в сферата на енергетиката, водоснабдяването и отпадъчните води, телекомуникациите, транспорта,

здравеопазването и образованието и възлиза на 2721,3 милиона евро. Вторият по големина дял от разходите е свързан с разчистването на засегнатия от бедствия район и възлиза на 19,8 милиона евро. Третият по големина дял от разходите е свързан с временното настаняване и спасителните операции и възлиза на 14,2 милиона евро.

- (10) Директива 2007/60/ЕО³ е изцяло транспонирана в Полша.
- (11) Към датата на подаване на заявлението по отношение на Полша нямаше задействана процедура за установяване на неизпълнение на задължение във връзка със законодателството на Съюза, което се отнася до характера на бедствието.
- (12) Полските органи посочиха, че застрахованите разходи са изключени от допустимите разходи.

2.3 Чехия — голямо природно бедствие: наводнения през месец септември 2024 г.

- (1) На 4 декември 2024 г. Чехия подаде заявление за финансова помощ от ФСЕС за финансиране на спешни дейности и дейности по възстановяване след наводненията през септември 2024 г. На 4 април 2025 г. Чехия подаде допълнителни пояснения във връзка с данните и информацията, предоставени в заявлението до ФСЕС.
- (2) Чехия подаде заявление за финансиране от ФСЕС в рамките на срока от 12 седмици след първите щети, причинени от бедствието на 12 септември 2024 г. Заявлението съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 4 от Регламента за ФСЕС.
- (3) Бедствието е природно, поради което попада в приложното поле на ФСЕС.
- (4) Чешките органи оценяват общите преки щети, причинени от бедствието, на 2,82 милиарда евро. Тази стойност надвишава прага за „голямо природно бедствие“ за Чехия от 0,6 % от brutния национален доход (БНД), който през 2024 г. възлиза на 1,58 милиарда евро. Поради това бедствието се квалифицира като „голямо природно бедствие“ съгласно член 2, параграф 2 от Регламента за ФСЕС.
- (5) Общите преки щети служат за основа при изчисляването на размера на финансовата помощ от ФСЕС. Финансовата помощ може да се използва само за покриване на основни спешни действия и действия по възстановяване, както е определено в член 3 от Регламента за ФСЕС.
- (6) Чехия не поиска авансово плащане от финансовата помощ съгласно член 4а от Регламента за ФСЕС.
- (7) Между 12 и 17 септември 2024 г. цялата страна беше засегната от много силни ветрове и проливни дъждове, което доведе до наводнения. Най-засегнатите региони бяха Моравско-Силезки регион и Оломоуц. Десетки къщи, приблизително 1000 пътни и железопътни моста и 2000 km пътища и железопътни линии бяха разрушени или повредени. Повече от 350 училища

³ Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения („Директивата за наводненията“).

бяха наводнени. Над 250 000 домакинства останаха без електричество, отопление и питейна вода. В резултат на това се наложи евакуирането на над 13 000 души, както и на няколко болници. Наводненията причиниха също така осем смъртни случая.

- (8) Чешките органи не са поискали помощ чрез Механизма за гражданска защита на Европейския съюз.
- (9) Чехия оцени разходите за действия, отговарящи на условията по член 3, параграф 2 от Регламента за ФСЕС, на 1699,5 милиона евро и представи разбивка на разходите по видове действия. Най-големият дял от разходите е свързан с възстановяването на функционирането на инфраструктурата и съоръженията в областта на енергетиката, водите и отпадъчните води, далекосъобщенията, транспорта, здравеопазването и образованието в размер на 1583,9 милиона евро. Вторият по големина дял от разходите се отнася до предоставяне на временно настаняване и спасителни операции в размер на 80 милиона евро. Третият по големина дял от разходите е свързан с почистването на засегнатата от бедствието област и възлиза на 33,3 милиона евро. Четвъртият по големина дял от разходите за спешни действия е свързан с укрепването на превантивната инфраструктура и с мерките за опазване на културното наследство и е в размер на над 2,4 милиона евро.
- (10) В Чехия транспонирането на Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета се осъществи главно посредством Закон № 254/2001 Сб. относно водите и измененията към него. Въпросът за защитата от наводнения е предмет на Дял IX от този закон.
- (11) Към датата на подаване на заявлението по отношение на Чехия нямаше задействана процедура за установяване на неизпълнение на задължение във връзка със законодателството на Съюза, което се отнася до характера на бедствието.
- (12) Чешките органи не посочиха никакво застрахователно покритие на допустимите разходи.

2.4 Словакия — природно бедствие в съседна държава: наводнения през месец септември 2024 г.

- (1) На 7 декември 2024 г. Словакия подаде заявление за финансова помощ от ФСЕС за финансиране на спешни дейности и дейности по възстановяване след наводненията през септември 2024 г.
- (2) Словакия подаде заявление за финансиране от ФСЕС в рамките на срока от 12 седмици след първите щети, причинени от бедствието на 15 септември 2024 г. Заявлението съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 4 от Регламента за ФСЕС.
- (3) Бедствието е природно, поради което попада в приложното поле на ФСЕС.
- (4) Словашките органи подадоха заявлението съгласно критерия за „природно бедствие в съседна държава“, както е посочено в член 2, параграф 4 от Регламента за ФСЕС, който постановява, че помощ от ФСЕС може да се мобилизира и за всяко природно бедствие в отговаряща на условията държава, което е голямо природно бедствие и в отговаряща на условията съседна държава. Словакия оценява общите преки щети, причинени от бедствието, на

84,3 милиона евро. Тази сума представлява 0,07 % от брутния национален доход (БНД) на Словакия през 2022 г. Тъй като същото природно бедствие отговаря на условията за „голямо природно бедствие“ в Чехия, заявлението от Словакия отговаря на условията за финансиране от ФСЕС без определен праг.

- (5) Общите преки щети служат за основа при изчисляването на размера на финансовата помощ от ФСЕС. Финансовата помощ може да се използва само за покриване на основни спешни действия и действия по възстановяване, както е определено в член 3 от Регламента за ФСЕС.
- (6) Словакия не е поискала авансово плащане съгласно член 4а от Регламента за ФСЕС.
- (7) Към 15 септември 2024 г. Словакия претърпя значителни наводнения, особено в Братислава и околните региони. В реките Дунав и Морава имаше значително покачване на нивото на водата, като на някои места периодите за повторно настъпване надхвърляха 100 години. Общото количество на валежите достигна 400 mm в района на Záhorie, което изостри въздействието. Най-значителни щети имаше при по-малките реки, където бяха съобщени пробиви на диги, което увеличи наводненията и доведе до разрушения както в селските, така и в градските зони. Пътища, мостове и друга критична инфраструктура бяха сериозно засегнати, което затрудни усилията за реагиране при извънредни ситуации.
- (8) Словашките органи не поискаха помощ чрез Механизма за гражданска защита на Европейския съюз.
- (9) Словакия оцени разходите за действия, отговарящи на условията по член 3, параграф 2 от Регламента за ФСЕС, на 3,7 милиона евро и представи разбивка на разходите по видове действия. Най-големият дял от разходите за спешни действия е свързан с разчистването на засегнатия от бедствия район и възлиза на 2,3 милиона евро. Вторият по големина дял от разходите е свързан с възстановяването на функционирането на инфраструктурата и съоръженията в областта на енергетиката, водите и отпадъчните води и транспорта в размер на 1,4 милиона евро.
- (10) Словакия транспонира Директива 2007/60/ЕО⁴ в националното си законодателство посредством Закон № 7/2010 Сб.
- (11) Към датата на подаване на заявлението по отношение на Словакия нямаше задействана процедура за установяване на неизпълнение на задължение във връзка със законодателството на Съюза, което се отнася до характера на бедствието.
- (12) Словашките органи посочиха, че разходите за застраховане са изключени от допустимите разходи.

⁴ Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения („Директивата за наводненията“).

2.5 Молдова — регионално природно бедствие: наводнения през месец септември 2024 г.

- (1) На 5 декември 2024 г. Молдова подаде заявление за финансова помощ от ФСЕС за финансиране на спешни дейности и дейности по възстановяване след наводненията през септември 2024 г.
- (2) Молдова подаде заявление за финансиране от ФСЕС в рамките на срока от 12 седмици след първите щети, причинени от бедствието на 14 септември 2024 г. Заявлението съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 4 от Регламента за ФСЕС.
- (3) Бедствието е природно, поради което попада в приложното поле на ФСЕС.
- (4) Молдовските органи подадоха заявлението по критерия „регионално природно бедствие“, както е посочено в член 2, параграф 3 от Регламента за ФСЕС, което се определя като всяко природно бедствие, което нанася в регион на ниво NUTS 2 на отговаряща на условията държава преки щети, надвишаващи 1,5 % от brutния вътрешен продукт (БВП) на този регион. Молдовските органи оценяват общите преки щети, причинени от бедствието, на 7,8 милиона евро. Според Регламента за ФСЕС, когато природното бедствие засяга няколко региона на ниво NUTS 2, прагът се прилага към средния БВП на тези региони, изчислен според дела от общите щети във всеки регион. Преките щети, изразени като процент от общия претеглен регионален БВП на регионите на ниво NUTS 2 „Централна Молдова“ и „Южна Молдова“, са 51,74 %. Тази стойност надвишава 1,5 % от среднопретегления регионален БВП на регионите „Централна Молдова“ и „Южна Молдова“.
- (5) Общите преки щети служат за основа при изчисляването на размера на финансовата помощ от ФСЕС. Финансовата помощ може да се използва само за покриване на основни спешни действия и действия по възстановяване, както е определено в член 3 от Регламента за ФСЕС.
- (6) Молдова е страна, участваща в преговори за присъединяване със Съюза и следователно отговаря на условията за помощ от ФСЕС. Тъй като обаче не е държава членка, тя не отговаря на условията за авансово плащане съгласно член 4а от Регламента за ФСЕС.
- (7) Между 14 и 16 септември 2024 г. поройни дъждове и произтичащите от тях наводнения засегнаха областите Cantemir, Hincesti, Leova, Straseni, Floresti и Telenesti в Молдова. Над 200 000 души бяха засегнати от бедствието. Наводненията разрушиха или повредиха 20 моста, 8 образователни институции и няколко обществени сгради. Десетки къщи и мазета бяха наводнени и се наложи над 60 души да бъдат спасени.
- (8) Молдовските органи не са поискали помощ чрез Механизма за гражданска защита на Европейския съюз.
- (9) Молдова оцени разходите за действия, отговарящи на условията по член 3, параграф 2 от Регламента за ФСЕС, на 7,2 милиона евро и представи разбивка на разходите по видове действия. Почти цялата стойност на разходите за аварийни операции е свързана с възстановяването на функционирането на инфраструктурата и съоръженията в областта транспорта и образованието.

- (10) Директива 2007/60/ЕО⁵ е частично транспонирана в Молдова.
- (11) Молдовските органи посочиха, че застрахованите разходи са изключени от допустимите разходи.

2.6 Босна и Херцеговина — голямо природно бедствие: наводнения през месец октомври 2024 г.

- (1) На 27 декември 2024 г. Босна и Херцеговина подаде заявление за финансова помощ от ФСЕС за финансиране на спешни дейности и дейности по възстановяване след наводненията през септември 2024 г.
- (2) Босна и Херцеговина подаде заявление за финансиране от ФСЕС в рамките на срока от 12 седмици след първите щети, причинени от бедствието на 4 октомври 2024 г. Заявлението съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 4 от Регламента за ФСЕС.
- (3) Бедствието е природно, поради което попада в приложното поле на ФСЕС.
- (4) Органите в Босна и Херцеговина оценяват общите преки щети, причинени от бедствието, на 841,85 милиона евро. Тази сума надвишава прага за „голямо природно бедствие“ за Босна и Херцеговина от 0,6 % от брутният национален доход (БНД), който през 2024 г. възлизаше на 138,33 милиона евро. Поради това бедствието се квалифицира като „голямо природно бедствие“ съгласно член 2, параграф 2 от Регламента за ФСЕС.
- (5) Общите преки щети служат за основа при изчисляването на размера на финансовата помощ от ФСЕС. Финансовата помощ може да се използва само за покриване на основни спешни действия и действия по възстановяване, както е определено в член 3 от Регламента за ФСЕС.
- (6) Босна и Херцеговина е страна, участваща в преговори със Съюза за присъединяване и следователно отговаря на условията за помощ от ФСЕС. Тъй като обаче не е държава членка, тя не отговаря на условията за авансово плащане съгласно член 4а от Регламента за ФСЕС.
- (7) Между 3 и 17 октомври 2024 г. Босна и Херцеговина беше засегната от проливни валежи, които причиниха катастрофални внезапни наводнения, свлачища и наводнения в централните, южните и западните части на страната. Най-засегнатите кантони бяха Herzegovina-Neretva, Централна Босна, Zenica-Doboј и Кантон 10. Освен прекъсванията на електрозахранването, продължили няколко дни, и прекъсванията на стационарните и мобилните телефонни услуги, имаше и пълно прекъсване на автомобилния и железопътния транспорт. Това доведе до сериозни физически и финансови щети върху жилищни и търговски сгради, както и върху транспортната, водоснабдителната и канализационната система. Наводненията доведоха до 27 смъртни случая и 22 ранени. Много семейства бяха принудени да напуснат домовете си и бяха настанени във временни подслони.
- (8) На 5 октомври 2024 г. органите в Босна и Херцеговина поискаха помощ чрез Механизма за гражданска защита на Европейския съюз. Общо 8 държави членки и 5 участващи държави се отзоваха на искането.

⁵ Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения („Директивата за наводненията“).

- (9) Босна и Херцеговина оцени разходите за действия, отговарящи на условията по член 3, параграф 2 от Регламента за ФСЕС, на 792,15 милиона евро и представи разбивка на разходите по видове действия. Най-големият дял от разходите е свързан с възстановяването на функционирането на инфраструктурата и съоръженията в областта на енергетиката, водите и отпадъчните води, далекосъобщенията, транспорта, здравеопазването и образованието в размер на 782,93 милиона евро. Вторият по големина дял от разходите се отнася до предоставяне на временно настаняване и спасителни операции в размер на 5,68 милиона евро. Третият по големина дял от разходите е свързан с почистването на засегнатата от бедствието област и възлиза на 3,45 милиона евро. Четвъртият по големина дял от разходите за спешни действия е свързан с укрепването на превантивната инфраструктура и мерките за опазване на културното наследство и е в размер на над 82,41 хиляди евро.
- (10) В Босна и Херцеговина транспонирането на Директива 2007/60/ЕО е в ход.
- (11) Органите в Босна и Херцеговина посочиха, че застрахованите разходи са изключени от допустимите разходи.

2.7 Заключение

С оглед на изложените по-горе съображения и след оценката на предоставената информация Комисията стига до заключението, че бедствията, посочени в заявленията, подадени от Австрия, Полша, Чехия, Словакия, Молдова и Босна и Херцеговина, отговарят на условията, определени в регламента за мобилизиране на средства от ФСЕС.

3. ФИНАНСИРАНЕ

В Регламент (ЕС, Евратом) № 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 г.⁶ (наричан по-нататък „Регламентът за МФР“) е предвидена възможност за мобилизиране на средства от ФСЕС в контекста на резерва за солидарност и спешна помощ (SEAR). В точка 10 от Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление⁷ (МИС) и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси, са определени редът и условията за мобилизиране на средства от ФСЕС в контекста на SEAR.

Тъй като солидарността бе главното основание за създаването на ФСЕС, Комисията счита, че помощта следва да бъде прогресивна. Следователно частта от щетите, надвишаваща прага за „големи природни бедствия“ за мобилизиране на средства от ФСЕС (т.е. 0,6 % от БНД или 3 милиарда евро по цени от 2011 г., в зависимост от това коя е по-малката сума, вж. член 2, параграф 2 от Регламента за ФСЕС), следва да води до по-голям интензитет на помощта в сравнение с частта от щетите под този праг. Това означава, че размерът на помощта за страна, засегната от бедствие, отговаряща на условията за „голямо природно бедствие“, се изчислява чрез събиране на две суми: 2,5 % от общите преки щети под прага и 6 % за частта от общите преки щети над прага.

⁶ OB L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

⁷ OB L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

Ставката, прилагана за определяне на размера на помощите за „**регионални природни бедствия**“, които остават под националния праг, е 2,5 % от общите преки щети. При кандидатстване за помощ от ФСЕС по критерия „**съседна държава**“ няма прагове за претърпените общи преки щети. Ставката, прилагана за определяне на размера на помощта за бедствие по критерий „**съседна държава**“, е същата като в случай на „**регионално бедствие**“, т.е. 2,5 % от общите преки щети. Средствата от ФСЕС не може да надвишават очакваните общи разходи за допустимите действия.

Методиката за изчисляване на помощта бе изложена в годишния доклад относно ФСЕС за периода 2002—2003 г. и бе приета от Съвета и от Европейския парламент.

Поради това Комисията предлага на бюджетния орган да мобилизира следните суми:

Бедствие	Общ размер на преките щети (EUR)	Приложен праг за бедствие (EUR)	2,5 % от общия размер на преките щети (до прага за големи бедствия) (EUR)	6 % от преките щети над прага за голямо бедствие (EUR)	2,5 % от общите преки щети	Общ размер на предложената помощ (EUR)	Изплатена авансова сума (EUR)	Остатък за плащане (EUR)
Австрия — наводнения (бедствие в съседна държава)	1 711 563 002	Неприложимо	Неприложимо	Неприложимо	42 789 075	42 789 075	10 663 587	32 125 488
Полша — наводнения (регионално бедствие)	3 039 957 574	538 909 893	Неприложимо	Неприложимо	75 998 939	75 998 939	Неприложимо	75 998 939
Чехия (голямо бедствие)	2 821 143 019	1 579 680 000	39 492 000	74 487 781	Неприложимо	113 979 781	Неприложимо	113 979 781
Словакия — наводнения (бедствие в съседна държава)	84 327 482	Неприложимо	Неприложимо	Неприложимо	2 108 187	2 108 187	Неприложимо	2 108 187
Молдова — наводнения (регионално бедствие)	7 807 840	226 331	Неприложимо	Неприложимо	195 196	195 196	Неприложимо	195 196
Босна и Херцеговина — наводнения (голямо бедствие)	841 851 670	138 325 000	3 458 125	42 211 600	Неприложимо	45 669 725	Неприложимо	45 669 725
ОБЩО						280 740 903	10 663 587	270 077 316

С Регламент (ЕС, Евратом) 2024/765⁸ на Съвета от 29 февруари 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 Резервът за солидарност и спешна помощ (SEAR) беше разделен на два отделни инструмента: резерв за европейска солидарност и резерв за спешна помощ. Резервът за европейска солидарност с годишна сума от 1016 милиона евро (по цени от 2018 г., което съответства на 1167,1 милиона евро по цени от 2025 г.) ще бъде използван за предоставяне на помощ в отговор на извънредни ситуации, обхванати от ФСЕС.

⁸ Регламент (ЕС, Евратом) 2024/765 на Съвета от 29 февруари 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L, 2024/765, 29.2.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

В съответствие с член 3, параграф 7 от Регламента за ФСЕС и член 9, параграф 2, втора алинея от измененния Регламент за МФР 25 % от годишните заделени средства за ФСЕС (т.е. 291,8 милиона евро за 2025 г.) трябва да се предоставят на разположение на 1 октомври всяка година.

Освен това в съответствие с член 4а, параграф 4 от Регламента за ФСЕС сумата от 50 000 000 EUR вече е вписана в общия бюджет за 2025 г. (като поети задължения и плащания) за плащането на евентуални авансови суми.

И накрая, в съответствие с член 9, параграф 2 от Регламента за МФР всяка част от годишната сума, която не е усвоена през дадена година n, може да се усвои до годината n+1. Следователно сумата от 194,3 милиона евро беше пренесена от 2024 г.

Следователно максималната сума, която може да бъде усвоена от ФСЕС на този етап, е 908,95 милиона евро (без резерва за авансови плащания и сумата, която ще бъде предоставена на разположение на 1 октомври). След това мобилизиране ще останат на разположение 980,64 милиона евро за предстоящи мобилизирания.

Налична сума по ФСЕС през 2025 г. (EUR):	
Общи годишни разпределени средства от ФСЕС за 2025 г. (вкл. транша от 1 октомври)	1 167 064 638
Сума, пренесена от 2024 г. (вкл. неусвоени авансови суми) (+)	194 316 161
Бюджетни кредити, запазени за авансови плащания (-)	50 000 000
Сума, която вече е усвоена за авансови плащания на Испания и Австрия (-)	110 663 587
Сума на разположение само след 1 октомври (-)	291 766 160
Обща сума на разположение в момента (без резерва за авансови плащания и транша от 1 октомври)	908 951 052
Сума, предложена за мобилизиране съгласно текущото решение за мобилизиране на средства (само остатъка за плащане)	270 077 316
Оставаща сума за бъдещи заявления (вкл. за авансови плащания и транша от 1 октомври)	980 639 896

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз за предоставяне на помощ на Австрия, Полша, Чехия, Словакия и Молдова във връзка с наводненията, настъпили през месец септември 2024 г. и на Босна и Херцеговина във връзка с наводненията, настъпили през месец октомври 2024 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взеха предвид Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз⁹, и по-специално член 4, параграф 3 от него,

като взеха предвид Междуетноститутуционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси¹⁰, и по-специално точка 10 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като имат предвид, че:

- (1) Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Фондът“) има за цел да се осигури възможност на Съюза да реагира по бърз, ефективен и гъвкав начин на извънредни ситуации с цел да се покаже солидарност с населението на регионите, засегнати от големи или регионални природни бедствия или тежки извънредни ситуации в областта на общественото здраве.
- (2) Фондът не трябва да надхвърля таваните, определени в член 9 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета¹¹.
- (3) На 29 ноември 2024 г. Австрия подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след наводненията през септември 2024 г.
- (4) На 29 ноември 2024 г. Полша подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след наводненията през септември 2024 г.
- (5) На 4 декември 2024 г. Чехия подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след наводненията през септември 2024 г.

⁹ ОВ L 311, 14.11.2002 г., стр. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>.

¹⁰ ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

¹¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- (6) На 7 декември 2024 г. Словакия подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след наводненията през септември 2024 г.
- (7) На 5 декември 2024 г. Молдова подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след наводненията през септември 2024 г.
- (8) На 27 декември 2024 г. Босна и Херцеговина подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда след наводненията през октомври 2024 г.
- (9) Тези заявления отговарят на условията за отпускане на финансова помощ от Фонда, определени в член 4 от Регламент (ЕО) № 2012/2002.
- (10) Следователно средствата от Фонда следва да бъдат мобилизирани, за да се предостави финансова помощ на Австрия, Полша, Чехия, Словакия, Молдова и Босна и Херцеговина.
- (11) За да се сведе до минимум времето за мобилизиране на средства от Фонда, настоящото решение следва да се прилага от датата на приемането му,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

В рамките на общия бюджет на Съюза от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз се мобилизират средства под формата на бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания във връзка с природни бедствия, както следва:

- а) сумата от 42 789 075 EUR се предоставя на Австрия във връзка с наводненията през септември 2024 г.;
- б) сумата от 75 998 939 EUR се предоставя на Полша във връзка с наводненията през септември 2024 г.;
- в) сумата от 113 979 781 EUR се предоставя на Чехия във връзка с наводненията през септември 2024 г.;
- г) сумата от 2 108 187 EUR се предоставя на Словакия във връзка с наводненията през септември 2024 г.;
- д) сумата от 195 196 EUR се предоставя на Молдова във връзка с наводненията през септември 2024 г.;
- е) сумата от 45 669 725 EUR се предоставя на Босна и Херцеговина във връзка с наводненията през септември 2024 г.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от [датата на приемането му]*.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

*

Датата да се попълни от Парламента преди публикуването в ОВ.